

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Degenfeld programja

Debreczen, jan. 13.

Az egész ország tekintete csügg ma Debreczen városán, az egész ország közönsége visszafojtott lélekzettel lesi a január 28-iki képviselőválasztás kimeneteletét. Nagyobb érdeklődés még nem nyilatkozott meg időközi képviselőválasztás iránt, mint amilyen ezuttal a harmadik kerületben zajló kampányt kíséri. Az országos érdeklődést természetesen tartjuk. Hiszen a harmadik kerület mandátumáért folyó harc messze felütemelkedik a lokális érdekeken, az ellenzék polgárságának képviselőjelölője az ország legtávolabb eső zugának a figyelmét is Debreczen felé fordította. Az a tény, hogy Debreczen város harmadik kerületének ellenzéki polgársága Degenfeld József gróf számára megnyitotta a nemzet törvényhozásába vezető utat, hogy Degenfeld József gróf hajlandónak nyilatkozott a politikai pályára lépni és a polgárok nagy seregének spontán megnyilatkozó bizalma előtt meghajolt: egyszeriben országos jelleggel ruházta föl a Debreczenben kitört politikai harcot, mert annak eredménye az egész ország viszonyainak alakulására igen nagy, mondhatjuk: elhatározó befolyással, történelmi kihatással bír.

Degenfeld József gróf személyében

egy minden tekintetben értékes egyéniség, egy erényekkel gazdagon ékesített férfiú vonul be a magyar nemzet tanácsába. Egy hajlíthatatlan, a nemzeti ideálokért csatázni kész harcos. A va gyonos, független magyar nemzeti állam kiépítésén dolgozó, eszeifő. A jogtalan milliőknak jogokat követelő, igazi népképviselő. A liberalizmus rettenthetetlen, észánt bajnoka. Az elveiért rajongásig lelkesedő, törhetetlen, a harcban akadályt nem ismerő, gerinces politikus. Egy becsületes, sziklaszilárd jellem. Nevét ismerik az ország minden részében és ismerik az egyéniségét is, amelynek pártját keresve kell keresnünk a mai parlamentben. Ezért lesik országSZerte, hogy milyen lesz a január 28-iki debreczeni képviselőválasztás eredménye. Ezért csügg rajtunk az ország tekintete.

És vajjon január 28-ika ki fogja-e elégiteni azokat a reményéseket, amelyek nemcsak Debreczen város polgársága, hanem az egész ország közönsége fűz ehhez a dátumhoz? Vajjon január 28-án Degenfeld József gróftól mint Debreczen város harmadik kerületének országgyűlési képviselőjét fogjuk-e üdvözölni?

Ma már határozottan mondhatjuk, hogy: igen. A gyakorlati politika viszonylataival számoló nemzeti politikust üdvözölt ma lelkesedéssel a harmadik kerület választópolgársága. Degenfeld

József gróf nem ígért teljesíthetlent, de megígérte, hogy segíteni fog a nemzetnek, hogy birtokába jusson azoknak a javaknak, amelyek külön államiságát kifejezésre juttatják, amelyek vagyonszá, erőssé teszik. A hadsereg magyarországi részének magyarrá tétele, a külképviseletben állami különállóságunk kidomborítása, az önálló vámterület és a teljesen független magyar nemzeti bank fölállítása, az újabb súlyos terhekkal fenyegető adóreform javaslat mellőzése, a nemzetnek a néppel való megerősítése, az általános, titkos egyenlő választójog utján: ezeknek a nemzeti javaknak a kiküzdését hirdette programjával Degenfeld József gróf. A választópolgárság tapsolt ennek a programnak, mert hitt neki, mert Degenfeld József gróftól olyan férfiúnak ismerte meg, aki a hirdett politikai elvek megtartását az egyéni becsület megtartásával egynek tudja.

És még egy ok, amiért mi bizva bizunk immár az ellenzéki lobogó dalában. Az a tábor, amely a január 28-iki ütközetbe Degenfeld József gróf nevével indul, ma féreismerhetlenül impozáns módon juttatta kifejezésre, hogy teljesen átérzi: micsoda súlyos felelősséget vállalt magára, amikor Degenfeld József gróf képviselőjelöltségében állapodott meg. A harmadik kerü-

A farsang divatja.

Karnevál herceg ő fensége végre be-köszöntött s örömmel, derűt, színes reményeket hozott magával. A farsangi regények első fejezetét türelmetlenül váró szép lányok, szép asszonyok bizonyára szeretettel üdvözlik érkezését s megbocsátják neki még azt is, hogy ez idén teljes nyolc nappal rövidebbre fogta a látogatását.

Karnevál herceg megérkezéssel természetesen az aranyifjúság életében is új korszak nyílik; a kávéházi és klub-szórakozásokat a bálirendezés ezernyi gondja szorítja ki s ezzel párhuzamosan a családapák és férjek vállaira is ránehezül a báli divat különlegességeinek rengeteg költsége.

Mindenkit egyformán kötelező, azonos divatról persze szó sem lehet. Elvégre nemcsak a fazon, de a színek és applikációk megválasztásánál is súlyyal esik latba a hölgyek külsejének, természetének, sőt még arcszínének különbözősége is, amínthogy befolyása van a ruhaválasztásra az egyéni izlésnek is.

Általánosságban a princesse ruhák uralják az ideai báli divatot. Első sorban persze karcu termetre gondolt e divat tervezője, de az erősebb termetűek is könnyen megjavíthatják a természet mostoha végzését amennyiben különböző applikációkkal magas taille-okkal segítik a termetet s a

redők tudatos, művészi elosztásával is elvonhatják a figyelmet a derék tulságosan kidomboruló vonalairól. Megfelelően választott színek is enyhítik a túlvaskos hatását, ezen felül az erős korzetektől sem szabad ilyen esetekben visszariadni.

A színjáték általában nagy szerepet fog játszani az ideai báli évadban, mert a párisi divattermek zsenialitása valósággal túljárt színfejlesztési művészetével a leg tudósabb optikai bölényeken. A csipkék elrendezése, valamint a liberty szalagoeskák is ezernyi változatban találhatók minden előkelőbb szalonban. A dekolletázs az idén hegyes, szög alakban csucosodik ki s az esetleg kelletlenül kacérabb kivágás brutálisabb hatását csipkebetétekkel fogják enyhíteni.

A báli ruhák anyaga selyem, atlasz és tüll között váltakozik, de a csillámló paillette-ruhák is tartják még magukat. Az alsó ruhák megválasztásánál tekintettel kell lenni a princesse szűkebb szorosan testhez simuló szabására s ehhez képest tartózkodni fognak a duzzadó formáktól s duzzadó ruhaanyag használatától. Epen legfőbb ideje volt hogy a tricót után a duzzadó, volantschorrokkal ellátott alsó ruhák divatja is örökre letűnjék a divat felszínéről. A báli ruhák alapszíne fehér, elefántcsontszíni és halvány rózsaszín lesz.

A báli cipők színe, miként az előző

években történt, úgy ez idén is a ruha színéhez fog alkalmazkodni. Az ideai farsang csak az aranyos és ezüstös cipőket hagyta meg, mint olyanokat, amelyeket bármily színű ruhához lehet viselni. Ujdonságul csupán a cipőkre alkalmazott nagy bronzesattok szerepelnek e részben.

A legyező legkonzervatívabb divatalakulások terén. Hosszu idő óta semmi lényegesebb változást sem láttunk a legyeződivatban, legfőkébb a színek változnak időnyenkin. Valószínű különben, hogy az ideai farsangon a szép de célszerűtlen tollas legyezők fognak uralkodni. Színük lehetőleg a ruha színét fogja követni.

A mi a hajviseletet illeti, részben meglehetősen tág tere marad a speciális külsőhöz való alkalmazkodásnak, illetőleg az egyéni izlés irányításának. Legfeljebb is a kalapdivat fogja a hajviselet szabadságát korlátozni, már amennyiben tudillik a divatra kapott óriás kalapok alatt elvesz a szerényebb méretű frizura. Szóval a hajviselet a zsufolt hajdíszeket fogja kultiválni s az idegen hajnak ilyen formán jelentős szerepe lesz a hajdísz alakításban. Persze a praktikusság itt is a mennél rövidebb s puhán simuló hajviselet mellett szólna, már csak abból az egyszerű indokból is, hogy a kalap sulya le ne nyomja és tönkre ne bolygassa a laza alapu frizurákat.

Matild krém,

kenőcs, szappan. Matild szepítő szereket párja nines levezetik a legvastagabb szepítőt, májfoltot, vimedli, vagy bármínő bőresufító dolgot. A Matild krém teljesen zirtalan, puder alá nappali használatra remek ráncfedő, 5 perc alatt feherít. A kéz bőrének is utóérhetően feherítője, fűszertőlja. Ártalmas anyagot higanyt, ólmat nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban s drogueriában.

Ha nem használ arát visszaadom

let polgársága fölismerte eme lépésének nagy horderejét, tudja, hogy Degenfeld József gróf a nemzeti eszmék, a nép jogok, a liberális megismerés itője, akinek győzelme országos érdek, mert Degenfeld József grófnak a parlamentbe való bejutása föl fogja tartóztatni utjában a nemzet jogait földadó, reakciós tábornak a garázdálkodását és jeladás lesz sok választókerületnek, hogy az igazi liberális, az igazi nemzeti politika útjára lépjen.

A város érdekeiről nem sokat beszélt a képviselőjelölt. Mindenki természetesen tartotta, hogy nem tért ki a város sok bajára, hiszen mindenki tudja, hogy mit dolgozott eddig Degenfeld gróf a város fölvirágoztatásán és milyen lelkes támogatója ő annak az irányzatnak, amely a város nagygyá tételeért küzd. Debrecen és a debreceni gróf évtizedek óta összeforrt egymással. Innen az a határtalan lelkesedés, melylyel a város sebeit irt keresők tudolnak az ellenzék jelöltjének zászlaja alá.

Ezek a körülmények mind az ellenzék győzelmét jövendölik meg. A polgárság ma megmutatta, hogy tud distinguálni képviselőjelölt és képviselőjelölt között; hogy egy Csanak Jánosnak meg hasonló jelentéktelenségnek bukása vagy győzelme közömbös a városra is, az országra is, de egy Degenfeld-féle nagyságnak csak győznie lehet. Debrecen szíve megdobbant és a dobbanás Degenfeld grófnak szólt.

A megvásárolt béke.

A török parlament elfogadja.

A nagyhatalmak állásfoglalása.

Az Ausztria-Magyarország és Törökország közötti megegyezésről a „Post” a következőket írja: Nemcsak Németországban, hanem Francia-, Angol és Olaszországban és bizonyára Oroszországban is örömmel üdvözik a megegyezést, mert az garancia annak, hogy a balkáni béke fenntartásába vetett kiáltások lényegesen kedvezőbbek lettek. A Berliner Tageblatt írja: Az osztrák-magyar török megegyezésnek döntő jelentősége van a közeli Kelet válságának békés kibonyolítása irányában. A megegyezés első sorban a boszniai probléma tényleges megoldását tartalmazza, azután pedig nagy és erős megnyilvánulása a béke utáni vágyak, amiből joggal lehet reményt meríteni és kedvező következtetéseket vonni a válság további lebonnyolítására nézve.

London, január 13. A Standard jelenti Konstantinápolyból: Az ifjú török bizottság, Ahmed Riza és a bojkott-bizottság elneveztek az osztrák-magyar ajánlat elfogadását, de a parlament többsége tudatta Kiamil pasával, hogy az ajánlat elfogadását óhajtják. Az olasz, német és francia nagykövet hétfőn befolyásukat a nagykövethél az ajánlat elfogadása mellett érvényesítették. Anglia magatartásáról még semmit sem tudnak.

London, jan. 13. A Daily Telegraph értesül: a konstantinápolyi angol nagykövet elfogadásra ajánlotta a megegyezést.

Degenfeld József gróf programmbeszéde.

Az ellenzék nagygyűlése.

Ma délelőtt tartotta meg Degenfeld József gróf programmbeszédét a városháza közgyűlési termében. A programmbeszéd meghallgatására igen szép számban gyűltek össze a harmadik kerület választópolgárai, kik lelkes, tüntető éljenzés és taps közepette hallgatták végig a nagynevű képviselőjelölt becsületes, őszinte, igaz magyar, liberális beszédét.

A programmbeszédet egész terjedelmében alább közöljük s melltatását lapunk vezető helyén adjuk.

A programmbeszéd végeztével Jánososi Zoltán is felszólt, aki nagyszerű hatású beszédében a választópolgárok hangulatát tolmácsolta s meggyőző szavakkal fejtette ki, miért foglaltak állást Degenfeld József mellett.

Az ellenzéki polgárság ezen nagygyűlése után a homokkerti lakosok küldöttsége tisztelgett Degenfeld gróf előtt, biztosítván őt a kertségi választópolgárok bizalmáról és tántorithatatlan hűségéről.

A nagygyűlés lefolyásáról tudósítónk az alábbiakban számol be:

A városháza közgyűlési nagyterme már jóval tizenegy óra előtt zsúfolásig megtelt a választópolgárok sokaságával. Több mint négyszáz ember szorongott a nagyteremben és tömve volt a szomszédos könyvtárszoba is, de még ez a két tágas helyiség sem volt elegendő a közönség befogadására, ugyannyira, hogy igen nagy volt azoknak a száma is, akik künn rekedtek a folyosón. A polgárság türelmetlenül várta a nagygyűlés megnyitását és minduntalan fölhangzottak a lelkes kiáltások:

— *Éljen gróf Degenfeld József!*

Harsogó éljenzés kísért minden kiáltást, a választók lelkesen éltették az ellenzék képviselőjelöltjét.

A nagygyűlés megnyitása.

Egyszerre elül a láрма. Peczkó Ernő dr. pártelnök az emelvényre megy és ünneplés esendben megnyitja a választópolgárok nagygyűlését:

— Tisztelt Polgártársaim! A legnagyobb örömmel adok kifejezést, amiért hívásunkra ilyen szép számmal egybegyűlni szívesek voltak. De nem is lehetett a mi fölívásunk eredménye, mert Degenfeld József gróf (Viharos, percekig tartó éljenzés és taps) olyan varázsszal bír e városban, az ő megválasztása pedig olyan elsőrangú kötelessége e város polgárságának, (Ugy van! Igaz!), hogy önönmagunk ellen véténénk, ha meg nem ragadnánk az alkalmat, hogy a harmadik kerület mandátumát az ő kezébe adjuk, amely mandátummal a mi szeretett képviselőjelöltünk (Leleges éljenzés) hazánknek, nemzetünknek városunknak üdvére, jólétére és felvirágoztatására fog munkálkodni. Nem áltatom magamat azzal, hogy e városnak vagy e kerületnek minden egyes polgára egyetért velem ebben a gondolatban, éppen ezért nem is kicsinyelek semmiféle vállalkozást vagy vállalkozót, de az én legjobb meggyőződésem az, hogy hogy ebből a küzdelemből csak az kerülhet ki győztesen, aki agyának minden gondolatával, szívének minden dobbanásával, minden tudásával és egész akaraterejével, ennek a városnak él

és dolgozik. (Zajos éljenzés.) Degenfeld József gróf egyéniségének varázsa, az ő egyéni nagysága, fáradhatatlan munkaereje tesz bennünket az ő megtántorithatatlan híveivé (Helyeslés.) Azért mi ő benne bizunk és őt követjük. (Leleges, meg-megújuló éljenzés és taps.)

Még egyszer üdvözlöm önöket és indítványozom, hogy gróf Degenfeld József urat egy küldöttség hívja meg nagygyűlésünkbe, programmbeszédének elmondására. (Helyeslés.) E küldöttség vezetésére Buday Gyula ügyvéd urat kérem fel, tagjainul pedig Krausz Vilmos, Gál Ferencz, Rosenfeld Salamon, Kerekes Géza és Mandoky Béla urakat. A küldöttség eljárásának tartamára a gyűlést felfüggesztem.

A jelölt megérkezik.

Öt perc múlva riadó éljenzés és taps jelezte, hogy Degenfeld József gróf a nagyterembe lépett. A lelkes ováció csak akkor esendült el, amikor a képviselőjelölt a podiumra ért és Peczkó Ernő dr. üdvözlő beszédet intézett hozzá:

— Méltóságos Gróf Ur! Nem a konvencionális diszkuszióval, nem az erkölcsi támogatók készséges seregével jelent meg Méltóságod körünkben a mi hívásunkra hanem egymagában, aki támogatásra nem szorul, akinek egyénisége elválaszthatatlanul egybenött ezzel a várossal. De ha ez a felesleges kíséret elmaradt is, nézzem körül Méltóságod; nem hiányzik lelkes támogatóinak serege, nem hiányzik polgártársaink ragaszkodása és Méltóságod iránt érzett szeretete: ott ragyog arcukon a tiszteletnek, a szeretetnek kifejezése. Debreczen harmadik kerületének polgársága a napokban Méltóságodat kérte fel képviselőjelöltjéül. Amidőn ezt a legbiztosabb reménységgel írtelve megeselekedte, egyszersmind arról is gondoskodott hogy a polgárságnak az a része is megismerhesse Méltóságod programját, akik a jelöltséget fölajánló küldöttségben nem vehettek részt. Azért, amikor szívből egész melegével üdvözlöm Méltóságodat, egyszersmind kijelentem, hogy egész bizalommal várjuk Méltóságod böles szavait, azokat az irányelveket, amelyek, mint a harmadik kerület képviselőjének hazánk javát célzó munkodésében vezérelni fogják.

Az éljenzés csillapultával, mely a pártelnök szavait követte, általános figyelem közt fejtette ki programját Degenfeld József gróf, akinek csaknem minden mondatát félbeszakították az éljenzés, a taps, a tetszés viharos nyilvánításai. Degenfeld József gróf programmbeszédét itt közöljük szövegszerűen:

Degenfeld gróf programmbeszéde.

Mélyen tisztelt választópolgárok!

A debreczeni III. kerületi választópolgárok egy nagyszámu és tekintélyes küldöttsége jelent meg a napoktan lakásomon, s ezen kerület megüresedett mandátumát volt kegyes nekem felajánlani. Bár én e megtiszteltetést nem kerestem, sőt mondhatom: aggodalommal gondolok arra, hogy előre haladott koromban új pályára lépjek, mindazonáltal tekintettel a jelen nehéz politikai viszonyokra nem éreztem magam jogosultnak a bizalom elől kitérni s a nálam járt küldöttség kérelmének engedve kinyilatkoztattam, hogy amennyiben megválasztatnám a képviselői mandátumot elfognám fogadni.

Bár ezen alkalommal nagy vonásokban vázoltam azon célokat, melyeknek elérésére megválasztásom esetén törekedni fognék, mindazonáltal miután most az Önök kívánására a választópolgárok gyűlésén megjelentem, az országos politikai viszonyokra

Nagy árleszállítás

csak rövid ideig. 30 szörme boa, 50 szörme kabát előre haladt idény miatt minden elfogadható árban kapható
.: .: Szent Anna-utca 1. sz. Szűcs üzletben. : . . .

is kiterjeszkedve az általam követendő elveket valamivel részletesebben óhajtom körvonalazni.

(A kormány bünei.)

Talán mindannyian méltóztatnak reá visszaemlékezni, hogy a jelenlegi politikai viszonyok azon nagy felbuzdulás alapján fejlődtek, mely a katonai kérdéseknek magyar irányu megoldása körül merült fel még Széll Kálmán miniszterelnöksége idejében. A közvélemény ekkor igen nagy vehemenciával nyilatkozott meg a külön magyar hadsereg vagy legalább a közös hadsereg magyarországi részének teljes magyarsága mellett.

Ezen kérdés uralta akkor a helyzetet s ehez járultak még más nagyfontosságú kérdések mint az önálló vámterület, a magyar nemzeti bank és az általános titkos szavazati jog ügye, melyek az akkori függetlenségi párt programjában ben foglaltattak s melyek ugyszólván minden magyarul gondolkodó és érző ember szívét feldobogtatták, még azokét is, kik nem tartoztak a függetlenségi párthoz.

Ezen nagyfontosságú kérdések képeztek a jelszavakat, melyek segítségével a mostani párt többségre s ezen többség alapján a jelenlegi kormány hatalomra jutott.

Nagyon jól tudom én azt tisztelt választópolgárok, hogy az ujonnan hatalomra jutott pártok nem képesek az általuk kitűzött célokat azonnal és minden átmenet nélkül megvalósítani; nem különösen a mi szerencsétlen viszonyaink között, a midőn minden fontosabb kérdésben nemcsak koronás királyunkkal kell megállapodásra jutni, de azokba beleszólanak és pedig sokszor nagyon is nyomtatékosan Ő felsége örökös tartományai is.

Mindazonáltal a mostani kormánytól, melynek háta megett oly óriási pártok állanak, a milyen erős támogató párttal hazánk újabb alkotmányos érájában egyetlen kormány sem rendelkezett, mégis valamivel többet vártunk volna.

(Közjogi sérelmek.)

Ámde mit látunk? Hazánk a fentemlitett nagyfontosságú kérdésekben ugyszólván egy lépést sem haladt. A katonai kérdéseket illetőleg talán ott sem vagyunk, a hol a régi szabadelvű párti kilences bizottság állott. A önálló vámterületet 1917-ig elhalasztották. A magyar nemzeti bank ügyét éppén most igyekeznek ugyanazon határidőig elaltatni. Az általános titkos választási jog pedig a tervezett pluralitással fog természetéből kivetkőztetni s ugyszólván megrontatni.

A kvótát, melyet már előbbi állapotában is gazdasági viszonyainknál fogva magunkra nézve aránytalanul súlyosnak tartottunk, mind n ok nélkül felemelték.

Ezen körülményekhez járul még, hogy a koalált párt nem mindenkorr ragazkodik feltétlenül azon liberális irányzathoz, mely nélkül eddig hazánkban számba vehető párt, állott legyen az bármely közjogi alapon is, elképzelhető nem volt.

Meg kell emlékezni itt egy külügyi momentumról is. Igaz ugyan, hogy nálunk a külügyeket közvetlenül a külügyminiszter intézi, de azokba törvényeink a magyar kormánynak is beleszólást biztosítanak. Az ugynevezett okkupált tartományoknak, Boszniának és Hercegovinának annexióját oly kevés körültekintéssel eszközölték, hogy valószínűleg ezen annexió egy veszedelmes háborúba fog keverni. S ha még ezen háborút hazánk érdekében viselnénk? De ezen annektált tartományok, melyek jogilag Magyarországhoz tartoznak, nem az anyaországhoz csatoltattak vissza, hanem azokból egy külön közös, tehát gyakorlatban osztrák tartomány alakított. Így ezen annexió háború nélkül sincs hazánk érdekében, de a jelen körülmények közt határozottan kárára van.

Nagy csalódások ezek, mélyen tisztelt Választópolgárok, mindannyiunkra nézve.

(Pártokon kívül.)

Az elmondottak alapján nem csatlakozhatnám a kormányt támogató pártok

egyikéhez sem; amennyiben az önök bizalmából a III. választókerület mandátuma reám ruháztnék, egyelőre csak mint párton kívüli képviselhetném az országot, Debreczen sz. kir. város és közelebről a III. választókerület érdekeit.

Mindannyian méltóztatnak tudni, hogy a képviselőházban ezidőszerint legalább is pártválság van. A lapok új alakulásokról irnak. Amennyiben ezen alakulások folytán oly párt alakulna mely programjába magyar gondolkodásomnak és meggyőződéseimnek megfelelő elveket venne fel s minden reakciós és retrográd irányzattól meg tudna szabadulni, úgy talán én is azon helyzetben lehetnék, hogy ezen hazafias párthoz csatlakozzam.

Eddig arról nyilatkoztam, hogy miért nem csatlakozhatom a meglevő politikai pártok egyikéhez sem, most méltóztatnának megengedni, hogy azon irányelvekre terjeszkedjem ki, melyeket magválasztatásom esetére szem előtt fognék tartani.

(A függetlenségi elvárulás.)

Az ugynevezett közjogi alapról — úgy hiszem — felesleges — ez alkalommal nyilatkoznom. Hisz a függetlenségi párt, melynek programjában a perszonál unió és a delegáció eltörlése kardinális pontot képezett, ha elvileg nem is, de gyakorlatban eltér ezen kardinális pontoktól. Avagy ki hallott ma valamit arról, hogy a függetlenségi párt az ugynevezett real unió kifejezőjének, a delegációnak eltörlésére törekednék? Vagy csak ki hallott függetlenségi párti politikust ez ügyről beszélni? A függetlenségi párt ugyanazon eljárást követte, melyért annak idejében néhai Tisza Kálmán minisztere-nököt oly gyakran és oly vehemensen támadta, az akkori függetlenségi szóvlásmóddal élve: *elvéit szegre szakasztotta.*

(Magyar hadsereget!)

A katonai kérdéseket illetőleg kívánom, hogy a hadsereg magyarországi része teljesen magyarlára helyeztessék *Magyar l-lyen a vezényszó, magyar a szolgálati és ezred nyelv, magyar az adminisztráció és a katonai igazságszolgáltatás ügye.* Ezenkívül kívánom, hogy a katonai jelvényekben is kifejezést nyerjen azon körülmény hogy ez magyar hadsereg, mely az 1867 évi XII. t. cz. értelmében a közös hadsereg részét képezi *A hadsereg ezen magyarságát kikivánom terjeszteni a horvát-szlavon-orosz csapatokra is.* és pedig ugy a közös hadseregbeli, mint a honvédségbeliekre. Ezen tartományokat ugyanis csak is Magyarország kapcsolt részeinek tekintem és nem önálló országoknak s így ezeknek meggyőződéseim szerint külön horvát nyelvű csapatokra igényük nem lehet.

A mostani zavaros és háborúval fenyegető viszonyok között a katonai létszám felemelése a magunk védelme tekintetéből is, ugy látszik, alig lesz elkerülhető; azonban ugy tartom, hogy a jelenlegi körülmények különösen alkalmasok arra, hogy *katonai téren figyelemre méltó engedmények legyenek kieszközölhetők.*

(Önállóság a külképviseletben.)

A haza határait elhagyva, Magyarországot mindenütt csak mint Ausztria egyik tartományát ismerik s ennek oka az, hogy külképviseletünk, ide érte a konzulátusokat is, egészen német. osz rák lábra van állítva. Kívánom, hogy *államiságunk külképviseletünkben is teljes mértékben kifejezést nyerjen.*

(Önálló vámterület, nemzeti bank.)

Az ország gazdasági és pénzügyi önállósága feltétlenül megkívánja az *önálló vámterület és a magyar nemzeti bank létesítését.* Az előbbi, mint már említettem, el lett halasztva és pedig országos törvény által s így e irányban ezidőszerint, sajnos, semmit sem tehetünk. Azonban ugy vagyok meggyőződve, kötelességünk minden oly

előkészítő lépést megtenni, mely szükséges arra, hogy az önálló vámterület életbeléptetése annakidején nagyobb akadályba ne ütközzék. Egyik legfontosabb előkészítő lépés volna a nemzeti bank létesítése. A bankügy ép most van napirenden, azt a magyar nemzeti bank érdekében kell megoldanunk.

Nem vonom én azt kétségbe, hogy ezen két nagyfontosságú gazdasági intézmény életbe léptetése nehézségekkel jár, azt sem, hogy azok átmenetileg némi rázkódást is idézhetnek elő; azonban ezen nehézségektől és esetleges rázkódástól végleg nem szabadulhatunk meg ha későbbi időre halasztjuk is a megoldást. Menél tovább halad az idő, annál nagyobb lesz Ausztriától való gazdasági és pénzügyi függésünk s ezen kérdések helyes megoldásának annál több lesz az akadály.

(Általános, egyenlő titkos választójog.)

A legújabb kor tisztultabb fogalmai szerint mindazoknak, kik az állam fenntartásához pénz vagy véradóval járulnak, az államügyeinek intézésében is van joguk részesedni. Ezen elv képezi az alapját az általános választói jognak s hogy ez annál függetlenebbül gyakoroltathassék, annak titkosnak kell lennie.

Ezen általános titkos szavazati jognak *vagyok én híve s annak korlátozását csak is annyiban tartom megengedhetőnek, amennyiben a magyarság supremációját feltétlenül megkivánja.* Ezért a tervezett pluralitási rendszert semmiképen sem tudom helyeselni, annyival kevésbbé, mert az a *polgárok kö ti egyenlőtlenséget* ismét csak növelné.

(A felekezetek egyenjogúsítása.)

A honpolgárok részére teljes jogegyenlőséget kívánván. Ebből kifolyólag az országban levő összes vallásfelekezetek teljes egyenlőségének és viszonyosságának *vagyok felt tlen híve és pedig nemcsak elvi szempontból, hanem azért is, mert a különböző vallású és felekezeti honpolgárok közt jó egyetértést és testvériséget, mely hazánknak oly nagy érdeke, csak ezen egyenlőség és viszonyosság segítségével tartom elérhetőnek.*

(Az új adók ellen)

Megkívánom még jegyezni, hogy az államháztartásnál a legnagyobb és ezidőszerint nagyon is szükséges takarékoságot kívánom. Az új adójavaslatokat, miután azokat tüzetesen nem tanulmányozhattam, jelenleg nem kívánom részletes bírálat tárgyává tenni. Miután azonban az már most megállapítható, hogy e javaslatok az adózó polgárokra, különösen a kereskedőkre, iparosokra s általában mindazokra akiknek keresete a III. osztályu kereset alá esik, újabb és pedig súlyos terheket rónak: már most kijelentem, miszerint *azon leszek, hogy az adózó polgárok terhei lehetőség szerint és különösen feltétlen szükség nélkül ne emeltessenek.*

(A debreceni egyetemért.)

Talán mindannyian méltóztatnak tudni, hogy Debreczen városa régóta szívemhez nőtt s hogy ezen város nagygyá fejlődését és gyarapodását, tölem telhetőleg, eddig is igyekeztem előmozdítani. Természetes, hogy ha debreczeni mandátumnak volnék birtokában, a város ezen nagygyá fejlődését és gyarapodását még hatványozott mértékben igyekezném munkálni. Nem terjeszkedhetem én itt ki mind azon intézményekre, melyeket Debreczen városa igényelhet s melyek itt létesítendőek volnának. Csak egyet kívánok kiemelni s ez: a *harmadik egy tem*

Debreczen igazán az iskolák városa. Hogy ezen város oly nagy és jelentőségteljes központtá lett, ebben legnagyobb része van a debreceni főiskolának. Ezért volt e város századok óta az országnak egyik szellemi központja. Az ma is. De hogy továbbra is az maradhasson s ez irányban még tovább fejlődhessek: *szük éges, hogy a har-*

4

madik egyetem Debrecenben legyen elhelyezve. De hogy ezen harmadik egyetem itt a tiszta magyarság szívében, tehát Debrecenben létesíthessék, ez nemcsak a városnak hanem a magyarságnak és a hazának is érdeke. Ezért úgy vagyok meggyőződve, hogy midőn a debreceni egyetem létesítése körül tölem telhetőleg igyekszem munkálkodni, akkor nemcsak Debreczen városának, hanem a magyarságnak és a hazának érdekében is munkálkodom.

Ezek után méltóztassanak, mélyen tisztelt választópolgárok, felettem ítélkezni, s ha személyem iránt bizalommal viseltetnek s az általam vázolt elveket helyeslik, úgy méltóztassanak e hó 28-án a III. kerület mandátumával egyetemesen megválasztani.

Magamat továbbra is kegyes jóindulatukba ajánlom.

A programbeszédnek fenetikus hatása volt. Az éljenzés, a taps sokáig nem akart csillapulni, a tetszés zaja orkánként tombolt és a választók seregestül tödültek a pódiumhoz, hogy üdvözlőjk a népszerű képviselőjelöltet.

Nagysokára szóhoz jutott Józsa Vince nyugalmazott tanár, aki Degenfeld gróf hokros érdemeit méltatta. Indítványára elhatározta a nagygyűlés, hogy Degenfeld József gróf programját több ezer példányban kinyomatja és a választókhoz eljuttatja.

Jánosi Zoltán riadója.

Ezután a választópolgárok közösjára Jánosi Zoltán mondotta a következő beszédet:

Tisztelt Uraim! Én megvallom, nem gondoltam arra, hogy felszólalok, mert nem érzem jól magam. De a közöshajnak engedve felszólalok s felszólalok azért, hogy megokoljam, miért támogatom én Degenfeld József zászlaját (Élénk éljenzés és taps.) én, aki rendületlen híve voltam a függetlenségi pártnak, mely szegre akasztotta az elveit (Ugy van.) A balközép fuziója alkalmával a „Debrecen” akkori szerkesztősége kérdést intézett Kossuth Lajoshoz, hogy mi a véleménye a fuzióról. Kossuth Lajos akkor azt mondta, hogy a függetlenségi elvek hangsúlyozása és a gyakorlatban a 67-es politika követése közönséges humbug. Kossuth Ferenc pedig nevével hirdette volt, mielőtt elvállalta volna a 67-es kormányban való részvételt, hogy a függetlenségi pártra nézve öngyilkosság volna, ha a 67-es alapon való kormányzásba belemenne. Ez volt az oka, hogy mi belpártiak elszakadtunk az elveit szegreakasztott párttól.

S ez az oka, hogy most én Degenfeld József zászlójának támogatására sietek minden erőmmel, minden lelkesedésemmel. (Harsány éljenzés.) Ó a zászlójára sokat nem írt. De mi tapasztalatból tudjuk, hogy akik mindent hirdetnek semmit sem akarnak. (Zajos helyeslés.) Degenfeld József a nyilatkozatát komolyan veszi és ehhez fogja magát tartani. Programot hirdetni és annak megvalósításáért küzdeni, két más dolog. Hogy az aki programot hirdeti megis tartja-e a programját, az az illető egyéniségétől függ. Aki mindig az volt, aminek magát hirdette, arról feltehető, hogy ura marad a szavának. Gróf Degenfeld ilyen ember (Hosszas lelkes éljenzés.) Ő a legtisztelhetőbb jellemű emberek közé tartozik. Amit ő mond, azt érzi, gondolja, komolyan veszi.

Mikor a 70-es évek közepén Debreczen város választó közönsége, a balközép fuziója miatt csalódva érezte magát, a fuzióval nem volt megelégedve: a fuzionális politika főhívet Tisza Kálmánt megbuktatta. Debreczen város hivatása, hogy a becületességéből most leckét adjon a koalíciónak! (Éljenzés és taps.)

Ugyanilyen pillanatok előtt vagyunk most. Magyarország jövője, alkotmánya, gazdasági függetlensége Debreczen polgárságának becsületességére van bízva! Kemény és érthető leckét adjon Debreczen ennek a kormánynak, melynek eredendő bűne a politikai farizeuskodás. (Helyeslés.)

Mikor mi itt a vidéken folytattuk az alkotmányvédelmet, a vezérek a darabontokkal alkudoztak. Sőt meg is alkudtak!

(Élénk derűlttség.) Méray-Horváth Károlynak, a békeközvetítőjüknek ötvenezer koronát adtak és elküldték őt öt évre tanulmányútra, hogy hallgasson. De Méray nem hallgatott, hanem elárulta őket, elárulta, hogy ezek készek lettek volna a darabontokkal egy székben ülni! (Ugy van!)

Azóta is egyik hazugság követi a másikat. Ők azt mondják, hogy haladnak a lejtőn felfelé és, hogy az ország előre megy, de hogy mennyire haladunk, mutatja a felémelt kvóta, a rosz megegyezés. A közös kaszárnyák felirata német, a vezényleti nyelv német és ők nekünk azt mondják, hogy a függetlenség felé haladunk!

Hirdették a népszabadságot, Kossuth Lajos fenséges nagy elvét. Aki tehát Kossuth Lajos politikája letéteményesének hirdeti magát, nem szabad erről megfélekednie. Ha a most lefolyt nemzeti küzdelmünkben a jogtalan nép millió velünk tartottak volna, összetörtük volna Ausztriát! (Élénk éljenzés.) De mindaddig, amíg Magyarország gon lesznek jogtalan polgárok. Bécsnek mindig nagyobb lesz az ereje. Az ország fennmaradásának érdeke, hogy az általános titkos választói jogot megadjuk a népnek.

Ez van felírva Degenfeld József gróf zászlajára. Ebben keresendő egyik fő oka annak, hogy én is támogatom ezt a lobogót (Zajos éljenzés, taps.) Egyedül így biztosíthatjuk hazánk alkotmányát s nem úgy, mint a koalíció, mely elvekkel jutott a kormányra s most, hogy kormányon vannak, agyonverik az elveket! Alkotmányt védtek ők, függetlenségiéket? Igen. 67-es alkotmányt, a papiros-alkotmányt. (Zajos helyeslés.) A vitéz kurucok felvették a sárga bugyogót, felvették a titkos tanácsosi rangot, letették az esküt az összbírodalomra. (Abeug.) Azt mondják, hogy a függetlenségi elveket megőrzik, igen, őrzik ők, még pedig erős fegyverekkel, mint ahogy Krisztus sirját őrizték fegyverekkel, nehogy valaha feltámadjon, nehogy valaha feltámadjanak ezek az elvek!

Mi másképpen védjük az alkotmányt! És ezért Degenfeld József gróf zászlaját segítsük diadalra. (Hosszas éljenzés.)

Neki van rangja, van vagyona, van neve, ő neki a mandátum nem létra hanem kard Magyarország érdekeinek megvédésére. Aki védeni akarja az alkotmányt, az e mellé a zászló mellé csatlakozzék, mert ennek a zászlónak a diadala Magyarország diadala lesz! (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Jánosi Zoltán beszéde után Perzók Ernő dr. néhány lelkes szóval bezárja a gyűlést, felhívja a választópolgárok figyelmét arra, hogy Degenfeld József vasárnap délelőtt 11 órakor a Homokkertben is tart programbeszédet.

A homokkertiék küldöttsége.

Degenfeld József gróf programbeszédét végighallgatta a homokkerti polgárok egy küldöttsége is, mely a gyűlés végeztével Kardos Samu dr. vezetése alatt tisztelt Degenfeld gróf előtt.

Kardos Samu a küldöttség szóoka a következő beszédet intézte Degenfeld grófhöz:

Méltóságos gróf!

Mélyen tisztelt képviselőjelölt ur!

Azokról a nehéz és válságos, mondhatnám szerencsétlen politikai viszonyokról, melyek ez idő szerint uralkodnak s melyek minden jobb érzésű magyar szívét, lelkét a legtéljesebb hazafiai aggodalommal töltik el, e helyütt és ez alkalommal szólni nem kívánok.

Egyet azonban éppen a nehéz és válságos időkre való tekintetből erősen hangsúlyozni, egyenesen leszegezni kívánok és ez nem más, mint annak átérzése, hogy a magyar politikai és a magyar társadalmi közéletben soha sem volt nagyobb szükség kipróbált jellemekre és liberálisan érző és gondolkozó emberekre, mint épen ez idő szerint. Ilyen férfunak ösmertük és ös-jük közel a gyedfélszázados működés alapján Méltóságodat és éppen ezért nem-

csak bizalommal, hanem várakozással is nézünk törvényhozói működése elé

Méltóságod eddig is tagja volt az egyik törvényhozó testületnek, a főrendiháznak; most a képviselőházba akarjuk küldeni, hogy széleskörű tudását, óriási tapasztalatát, páratlan szervező képességét jobban értékesíthesse, közvetlenebbül érvényesíthesse. De Méltóságod a képviselőháztól és főrendiházi tagságtól eltekintve a közélet terén eddig is nagy és nevezetes szerepet tölt be, ugyanis mint a város törvényhatósági bizottságának tagja, ugyanis mint a legnagyobb magyar protestáns egyházkerület főgondnoka. — E két utóbbi, különösen pedig egyházkerületi főgondnoki állásban számos közhasznú intézményt létesített és mindenki előtt tiszteletet parancsoló áldásos működést fejtett ki.

Ez okkól nemcsak bizalommal és reménységgel, hanem egyenesen várakozással tekintünk fel! Méltóságodra, kérve, hogy a debreceni III. vagyis Varga-utcai választókerülethez csatolt kertészekben lakó és több ezer lelket számláló, becsületes munkából élő kis emberek sorsa iránt érdeklődni s azok nehéz sorsán hatalmas befolyásával és még hatalmasabb egyéniségével segíteni méltóztassék.

Különösen felhívjuk Méltóságod figyelmét a Homokkertre, melyben az 1907-iki összeírás szerint 184, a legutóbbi összeírás szerint pedig 222 választópolgár lakik. Felhívjuk pedig Méltóságodnak ezen a város közvetlen szomszédságában fekvő — bocsánat a kemény és bátor, de igaz kifejezésért — *ázsiai elhanyagoltságban és elmaradottságban levő Homokkerti közlekedési, közvilágítási, közbiztonsági, közegészségügyi és iskoláztatási állapotaira és vis onvaira.* Ez állapotok egyenesen megdöbbentők és megszegyenítő, mert a Homokkertbe egy keskeny, kátyus út vezet; nincs benne egy lámpa, nincsen benne egy szál rendőr vagy csendőr, nincsen benne egy posta, távirda, telefon-állomás, nincsen tüzoltóság — ha a vörös kakas —, nincsen orvos, ha a legszelidebb vörös himlő jelenik meg De nincsen megfelelő iskola és nincsen templom sem. Így tehát nemcsak a felnőttek, de a kicsinyeknek is testi és lelki gondozása teljesen elhanyagolva van.

Ezeket a szomorú, mondhatnám megszegyenítő és megdöbbentő állapotokon az egyháznak és városnak egymást megértve és egymással vetekedve a legsürgősebben segíteni kell. A több százra rugó és e kertészekben lakó választópolgártársaim nevében és megbízásából tisztelettel és bizalommal, reménységgel és várakozással fordulok Méltóságodhoz, hogy a bajok és sérelmek igaz és alapos voltáról Magának meggyőződést szerezvén, e kertészek derék és hű választópolgárainak sorsán sürgősen segíteni kegyes kedjék.

Mi viszont igérjük és ünnepélyesen kötelezzük, hogy Méltóságod zászlóját, mely a nemes és önzetlen közéleti munkásság, a gazdasági és kulturális haladás zászlaja — hiven és odaadással követjük és minden erőnkkel azon leszünk, hogy azt győzelemre segítsük, diadalra juttassuk. (Élénk éljenzés.)

Ezután Deák Ferencz, egy tekintélyes homokkerti polgár mondott rövid beszédet. Fájdalmas szívvel váltunk meg — mondotta — Szabó Kálmán szeretett volt képviselőnkől. De most, szívünk egész örömevel vettük annak híret, hogy Méltóságod elfogadta a képviselőjelöltséget. Mi valamennyien a Méltóságod zászlaja köré csoportosulunk és diadalra is visszük azt!

Degenfeld József gróf hálásan megköszönte a homokkerti polgárok bizalmát. Reméli, azon helyzetben lesz, hogy a Homokkertiék nagyon jogos igényeit kielégítheti. De ha még nem is lesz képviselője a harmadik kerületnek, mint törvényhatósági bizottsági tag, a kertéségi lakosság igényeit, baját, igéri, hogy a szíven fogja viselni.

A küldöttség a gróf szavait élénk éljenzéssel fogadta.

Csütö
Pente
Szom
Vasár
szinmű. E

— B
sággal ag
határtalan
Frigyes, a
felelősége
jobb tan
val és a
ket már i
ból is me
és nekünk
végigszen
üres ház
sehogyse

— M
a jövő hété
szinmű, mel
kes része az
cini hatalm
készül. A k
operájára k
adtak elő K
Káldy Mar
kelni. A dr
szes szinpa
A darab m
Egy fiatal
néjával, Al
rontanak, s
törvényszél
gyávasága
forradalmi
reggel, mil
a szerelmé
agyon is l
és erős ps
dalmi nész
Aczél Ilon

táviratoz
bankkér
triában
méje.
mennek

—
harmad
gözva k
hároms
Degenf
Ezek a
kesedés
kiváló
tábor k
letben
között
amely
dalával

—
kor ve
szomc
napja
nap é
megha

—
Tagbla
táron
meglep

—
Sebes
selő, i
hoz ta
azért
ros cs

Színház.

Műsor:

Csütörtökön Mikádó, operette. B) b. Pénteken: Szerenese fia, komédia. C) b. Szombaton Szerenese fia, komédia. A) b. Vasárnap délután Szökött katona, népszínmű. Este Gépírókisasszony.

— **Baba.** Ezt a bájos operettet valószínűleg agyonrendezte minden ötletnélküli, határtalan és zavaros tablóival Ferenczy Frigyes, aki a mai előadásért elvállalta a felelősséget. Sietett aztán Ferenczy még jobban tönkretenni az előadást — a játékával és a „szellemes” rögtönzéseivel, amelyeket már igazán megunt a publikum. A joból is megárt a sok — ezt tudja Zilaby és nekünk mégis sok, de rossz előadást kell végigszenvednünk. Egyébként a Babát félig üres ház nézte végig, amely nem tudott sehogysem felmelegedni az előadáson.

— **Más színházaktól.** A szegedi színházban a jövő héten kerül bemutatásra a *Gyöngye Ielkek* című színmű, mely szegedi szerző munkája. A társulat énekes része az *Irek* című nagysikerű operettre és Puccini hatalmas drámájára, a *Pillangó kisasszonyra* készül. A kolozsvári színház Verdi *Alarcosbál* című operájára készül, melyet körülbelül harminc éve nem adtak elő Kolozsváron. A főbb partikat *Szidó* Etelka, *Káldy* Mariska, *Szántó*, *Mezei* és *Pajor* fogják énekelni. A drámai társulat ma mutatta be az ország összes színpadait diadalmasan bejárt *Forradalmi nászt*. A darab meséje a francia forradalom idején játszódik. Egy fiatal márkai esküvőjét tartja gyermekkorai barátjánál, Alainenél, amikor a sanscoulettek a kastélyba rontanak, s halálra ítélik a fiatal férjet. A forradalmi törvényszék nászjéjét meghagyta, de életösztöne és gyávasága elfordítja tőle felesége szerelmét. Marc-arron forradalmi alezredes megszökteti Alaine ígéreteiért, s reggel, mikor a kivégzés ideje bekövetkezett, a katonák a szerelmében életét áldozó Marcarront találják, kit agyon is lönek. A rövid mese nem nélkülözi a hatásos és erős pszichológiai érzéssel írt jeleneteket. A forradalmi nász nagy sikert aratott. Különösen tetszett *Aczél* Ilona, aki egyik főszerepet kreálta.

Hirek.

— **A bankkérdés Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Alaptalan az a hír, mintha a bankkérdés a megoldás előtt állna. Ausztriában nem népszerű a kettős bank eszméje. Inkább a bank kéttévalasztásába mennek bele, mint a kartellbankba.

— **Lengenek a lobogók.** A város harmadik kerületi része már fel van lobbogva kortes-zászlókkal. Majd minden házon háromszínű lobogót lenget a szél, amelyekre Degenfeld József gróf neve van felírva. Ezek a zászlósorok is mutatják az izzó lelkesedést, amelylyel a választó-polgárok a kiváló jelölt mellé sorakoztak. Az ellenzéki tábor különben egyre nő a harmadik kerületben s a mameluk had szörnnyű kétségek között néz a január 28-iki választás elé, amely okvetlenül Degenfeld József gróf dalával fog végződni.

— **Sipos Béla meghalt.** Lapzártakor vesszük a nekünk hétszeresen fájó szomorú hírt: Sipos Béla meghalt. Pár napja betegen feküdt lakásán, hol tegnap éjszaka rövid agónia után hirtelen meghalt.

— **Bulgária mozgolódik.** Berlin. A Tagblatt Úszkubból értesül: Bulgária a határon csapatokat koncentrált. A török komoly meglepetésektől tart.

— **Uj táblai tanácselnök.** A király *Sebess* Dénes dr. volt országgyűlési képviselő, ítélőtáblai bírót a budapesti ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki. A kinevezés azért bír érdekességgel, mert *Sebes* dr. szoros családi kötelékek fűzik Debrecenhez. Az

uj táblai tanácselnök *Kuczik* Gábor, debreceni hentesáru nagykereskedőnek veje, Debreczeni Lajosnak pedig sógora.

— **A horvát felségárulók.** Zágráb. A felségárulók végtárgyalása február elseje után megkezdődik ötven vádlottal és 30 védőügyvéddel.

— **A városi állatorvosok fizetésrendezése.** Steiner Jakab állatorvos egy tervezetet nyújtott be a tanács elé, melyben a városi állatorvosok fizetésrendezéséről tesz javaslatot. A tervezetet legközelebb a tanács elé kerül.

— **A kereskedelmi kamara kettős közgyűlése.** Két közgyűlést tart holnap csütörtökön a debreceni kereskedelmi és iparkamara. Dél előtt 11 órakor ünnepi közgyűlést tisztán és egyedül *Szabó* Kálmán emlékeztetőnek szentelve. Délután 3 órakor pedig rendkívüli közgyűlést az elnöki szék betöltésének napirendjével. Más ügyet ez alkalommal nem tárgyal a kamara. Az elnöki szék betöltése folytán üresedésbe jövő egyéb tisztségeket azonban szintén ez alkalommal tölti be. A kamara kültagjai nagy számmal vesznek részt mindkét gyűlésen.

— **A Juliána-egyesület köszönete.** Debrecen város tudvalevőleg alapító tagnak lépett volt be a Juliána egyesületbe, mely Horvátországban áldozatos működést fejt ki a magyarság érdekében. A Juliána-egyesület tegnap érkezett meleg hangú levélben köszöni meg a városnak áldozatkészségét.

— **Dohánygyári munkások zendülése.** Kolozsvárról táviratozzák: A kolozsvári dohánygyár 1200 munkása ma sztrájkba lépett. Egy hivatalnokot, *Krampera* Sándort amint a gyár kapuján kilépett, a sztrájkolók megtámadták, botokat emeltek rá úgy hogy a rendőrségnek volt kénytelen közbelépni és a zendülőket karddal szétverni. A városban nagy az izgalom.

— **Jubileum.** *Wagner* Gyula, az osztrák magyar bank debreceni fiókjának alkalmazottja, szerdán tartotta 30 éves szolgálati jubileumát. Az osztrák-magyar bank szolgálatában eltöltött 30 évet szép beszédben méltatta *Kernhoffer* József, az itteni fiók főnöke és a tisztikar, valamint a többi személyzet nevében üdvözölte a derék jubilánst.

— **Mulatság péntektől hétfőig.** Nemcsak az idej farsangi mulatságok között, hanem jó pár évtizedre visszamenőleg is rekordot állított fel az *miskolczi* Filléregylet mulatsága, amely nem rövidebb ideig tartott, mint négy napig, január 8-tól 11-ig. A tulajdonképeni mulatság szombaton este lett volna, de már pénteken ismerkedési estély címén reggelig táncoltak a mintaszervezetű miskolczi aranyifjak. Szombat estétől vasárnap reggel nyolc óráig a farsáng minden jele nélkül kibírták a táncot, még vasárnap este ugynevezett „morzsabált” tartottak, amelynek szintén a hétfőn reggel felkelő nap vetett véget. Miskolcson tehát táncolnak.

— **Uj palota a Fő-utcán.** Hutfész Kásmér aziránt folyamodott a városhoz, hogy engedjék meg neki fő-utcai házában két emeletre való felépítését. A város az építési engedélyt megfogja adni és így nem sokára az új palotával több lesz Debrecenben.

— **Összeütközött vonatok.** Füzesabonyból táviratozzák: A füzesabonyi állomáson ma két vonat összeütközött. A miskolczi személyvonat a pályaudvaron állott, mikor a budapesti tehervonat hibás váltás következtében, nekiszaladt a személyvonatnak. Több kocsi összetört és összerongálódott.

A tehervonat vonatvezetője és fűtője megsérült, de az utasok közül senkinek sem történt baja. A vizsgálatot megindították.

— **A tanítónő tragédiája.** Budapest-ről táviratozzák: Ma hajnalban egy *Bossán* Ilona nevű cseléd lány öngyilkoságot követett el. *Bossán* Ilona okleveles tanítónő volt, de állás nélkül lévén, nem tudott megélni és így cselédnek ment. Szolgálatadója tegnap lopással gyanította meg, ezért lett öngyilkos a tanítónőből lett cseléd *Marólugot* ivott s rövid szenvedés után meghalt.

— **A Zion egyleti tagok figyelmébe.** A Zion egylet szombati Bombonniére estélyén az egylet azon vallásos tagjai részére, akik szigorúan ragaszkodnak a vallási étkezéshez, külön konyhán főznek főzetni és külön teremben lesz a felszolgálás is.

— **Öngyilkosság bombával.** *Przemislból* táviratozzák: Egy *Schneider* Antal nevű hadnagy állott ma a haditörvényszék előtt. Mielőtt azonban a törvényszék ítéletet hozott volna, a hadnagy egy nála volt bombát felrobbantott, ami azonnali halálát okozta. Többben megsebesültek.

— **Egy cselédleány balesete.** Balmazújvárosról jelenti tudósítónk. *Lajter* Juliánna tizennyolc éves cselédleány ma délelőtt beleesett egy hatvan literes fazékba, melyben forrótej volt. A cselédleány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy az egyik lábát valószínűleg amputálni kell.

— **Sikkasztó könyvelő.** Vácraól táviratozza tudósítónk, hogy *Rottenbiller* Sándor, a váci bank könyvelője huszezer korona elsikkasztása után megszökött. A rendőrség körözi.

— **Megvadult lovak.** Súlyos baleset történt ma reggel a Hatvan-utca végén. *Szoboszlai* Pál debreceni gazda és Nagy István nevű kocsisa kocsin hajtottak az uton, miközben a lovak valamitől megvadultak és nagy sebességgel vágatni kezdtek. A kocsis nem bírta megfékezni a lovakat és emiatt egy zökkenőnél mindketten kiestek a kocsiból. *Szoboszlai* Pálnak semmi baja nem esett, a kocsis azonban súlyosabb zúzódásokat szenvedett. Nagy István kocsiát a debreceni közokrházba vitték a mentők.

— **Messinában élet van.** Rómából táviratozzák: Messina egyre jobban élénkül, a forgalom, kereskedelem kezd újra megindulni. Már egy kis terjedelmű újság is megjelent Messinában, mely az áldozatok neveit hozza s felvilágosítja a lakosságot a tennivalókról. Az állami és városi hivatalokban is megindult a működés. Nem érdektelen hír, hogy az anyakönyvi hivatalban négy születést jelentettek be.

— **Megvadult lovak.** Súlyos baleset történt ma reggel a Hatvan-utca végén. *Szoboszlai* Pál debreceni gazda és Nagy István nevű kocsisa, kocsin hajtottak az uton, miközben a lovak valamitől megijedtek és nagy sebességgel vágatni kezdtek. A kocsis nem bírta megfékezni a lovakat és emiatt egy zökkenőnél mindketten kiestek a kocsiból. *Szoboszlai* Pálnak semmi baja nem esett a kocsis azonban súlyosabb zúzódásokat szenvedett. Nagy István kocsiát a debreceni közokrházba vitték be a mentők.

— **Osztályorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyt: Az osztályorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

25.000 kornát nyert: 38518.
20.000 kornát nyert: 69889.
10.000 kornát nyertek: 63400 116265.
8.000 kornát nyert: 119105.
2000 kornát nyertek: 11874 71522 123325.
1000 kornát nyertek: 769 16315 28937 52920 59109 62897 99230.
500 kornát nyertek: 10259 10968

12796 18293 14288 16794 20756 25768 32887
35083 36221 38425 40144 41123 43666 45867
46756 47493 57594 57962 58666 61203 68184
69806 70415 80989 85780 88678 89167 90400
95664 96848 97970 107843 109232 111735
114173 115050 117104 117989 122587.

— **Eredeti tréfa tombola nyere-mény tárgyak, tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

— **Gummi különlegességek Györfi Sándor költésérszénél Simonffy-n. 2. sz. a.**

— **Folyóiratok és mindenféle könyvek tartós, szolid kötésbe köthetők Antalffy Ferenc könyvkötő bődíszművesnél Piacz 34.**

— **Divatos öszi és téli Női és Leány felöltőket, boákat, model kalapokat csak a Hajdumegye legnagyobb Róza féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.**

— **Téli kestyűnket Schön Sándornál szerezzük be Debreczen Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger ház.)**

— **Az egészség minden embernek a legdrágább kincse, tehát mindenkinek azon kell igyekezni, hogy a táplálkozására jó és kifogástalan eledelket fogyasszon, azért ajánlatos mindenkinek ha jó kávét akar inni kávé szükségletét Főlegyházy János Piacz és Miklós utca sarkán lévő villany erőre berendezett kávé pörköldéjéből szerzi be hol állandóan többféle kávé fajok lesznek pörkölve.**

Mulatság.

A Zion egyület Bonbonniére-estélya.
A Zion Együletnek szombatán este a Royal-szálloda dísztermében tartandó nagyszabású és tarka élvezetes programmu Bonbonniére-estélyére már csaknem az összes jegyek elkeltek. Gyöngyi Jolán, Huzella Irén, Radó Anna, Horváth Kálmáné, Simonovits Rózsai, Zöldi M. János Hajnal Arthur, Gyöngyi László, Horváth Kálmán és Nádor Zsiga szerepelnek az estélyen, amelynek művészi nivóját előre biztosítják a szereplők nevei. Jegyek igen kevés számban még kaphatók a rendezőségénél.

Irodalom.

Artatlanok. Mióta dr. Fényes Samunak ennek a kiváló erejű gondolkozónak színművét az „Artatlanok“-at egyetlen előadás után levették a műsorról és utána a dráma könyvalakban megjelent, azóta az első kiadás teljesen elfogyott és oly sürű volt a kereslet, hogy az elmúlt karácsony előtt új kiadás jelent meg. A társadalmi forrongásokat figyelő, velük foglalkozó embernek el kell olvasni a „Ninesen bűnös“ jelszóval irányt mutató munkát, melyről a szerző azt mondja: „Jajkiáltás ez a darab, mely egyetlen párt vagy rend harcizájába sem illik és sok gyötrött lélek van, mely vigasztalást merithet soráiból.“ Bolti ára 2 kor. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy aki levelezőlapon kéri a Modern könyvek kiadóhivatalától Bpest Rákóczi-ut 86. és a könyvát beküldi, az bérmentve postán kapja meg

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. január 13.

Készára 5 olcsóbb, határidők lanyhák.

1909. okt. beri buza	---
1908. májusi buza	---
1909. áprilisi tuza	12.60 - 81
májusi roza	---
1909. októberi roza	---
1909. áprilisi roza	10.03 - 04
októberi zab	---
1908. májusi zab	---
1909. áprilisi zab	8.50 - 51
1900. májusi tengeri	7.22 - 23
1908. júliusi	---

Regény-Csarnok.

Az elhagyottak.

(5) Irta: Zih Sándorné.

Oh urfi, nem lehet azt elbeszélni, mi csoda sárast tettek azok, mikor meglátták a mi nagy nyomoruságunkat!

A kis Erzsókot dörzsölték, melegítették de hiába, abban már nem volt élet. Levetették a jó meleg ruháikat és úgy takargattak bennünket, és azután az egyik kisaszony elszalad, hogy segítséget hozzon...

A kis fiu letörülte arczáról omló könyveit és így folytatta:

— Soha sem felejttem el, milyen végzetlenülül jól esett az a meleg tea, a mi akkor itattak velünk, meg a jó meleg szoba, a mi vittek bennünkek.

— Úttól fogva vége lett nyomoruságunknak.

Elhelyeztek bennünket jó embereknél. Csak az fájt, hogy az apámat, anyámat azóta sem láttam. Nem kerestek soha se bennünket...

Szegény kis fiu — sajnálkozott Polgár a cserencsellen gyermekek. — Hány éves vagy?

— Tizenkettő! válaszolta a fiu — Ugye, hogy nem látsum anyinak. Azért is csufolt a többi fiu törpének. Babszem Jankónak, Hüvelyk Matyjnak, a miért ilyen kicsi vagyok. A doktor ur azt mondja, hogy a pálinkától van, a mit a szüleim piciny koromban ittak velem. Az rontot meg anyira, hogy egész életre törpének maradtam!

De meg is fogadtam, hogy teljes életbenem egy csep pálinka sem megy le a torkomon, a mi csak a jó Isten étet!...

Telt, mult az idő. A kis Ec edi János nőtt, növekedett; testében ugyan nem, mert bizony ő kicsinynek maradt egész életében. — de annál szebben fejlődött lelkében, erkölcsében.

(Folytatjuk.)

A „Newyork“ kávéház megnyitása

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Simonffy-utcában** levő volt Boeska kávéházat megvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően átalakítottam, berendeztem és azt

„Newyork“ kávéház

ezimén folyó hó 16-án, szombaton este 8 órakor Veres Tóni zenekara közreműködésével

:: :: Ünnepelesen megnyitom. :: ::

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Hermann Alfréd kávé.

Villamos világítást legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be

FOLDVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat Kossuth-u 1. Telefon 168.

Mindenféle villamos felszerelési czikkeket, Csillárok, Izzólámpák nagybani raktára.

A Harmat Crème

arczséplő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitessen) bőrbajokat. Kíméltja a ráncosodni kezdő arczbőrt a azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvaszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszer-tára.

Debreczen,

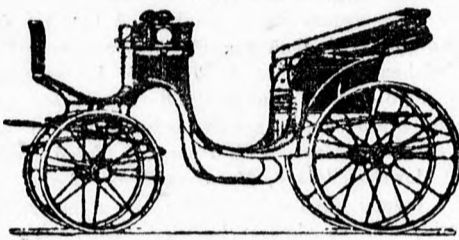
Főplaccz 31., a városházzal szemben.

Fábián László

kocsigyára

DEBRECZEN, Hatvan utca a 61. szám

Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajt kocsit Régi kocsikat uakra becsérel. Jó karban lévő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.
Takarék-tűzhelyek.
Francia konyhák
nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésben Piacz-u. 23

MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárolag francia mellfűzőkben

nagy választék 8 koronától feljebb.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett mindenszó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választványt csatolni.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Vigyázzon! Uraktól levelet ócska ruhákra igen tisztességes árban vesz Rósenber, Báni Bádógos-u. 4. sz.

Kiadó üzlet Hajduböszörményben. 15 év óta fenálló nagy forgalmu liszt, só és korp nagykereskedés családi körülmények végett azonnal kiadó. Értekezhe ni lehet Cz. Weisz Bernáthnál Hajduböszörményben.

Két és egy szobás lakás butorozva kiadó Darabos-utca 21 szám.

Borjas tehen fiatal felvér siemen hali, egy hetes borjuval, szép egészséges állat, eladó Kontsek Gáza kertészetében.

Felvétetik azonnali belépésre petroleum házhoz szállításhoz megbízható ügynök ki a helybeli piacon kellő összmeretséggel bír cím a kiadóba.

Sherloch Holmes legújabb érdekfeszítő regény füzetei kaphatók a **Harmathy** antikvariumban **Füvészkert u 14**

10 házból való tanuló en-gross üzletbe felvételik. Cím a kiadóhivatalban.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Eladó ház Nyírlugoson A piacon a község házaval szemben, két nyitott üzlethelyiséz és 3 szobából álló teljesen jókarban levő tornáczos ház melléképületekkel szabadkészből eladó. Értekezhetni Debreczenben Varga utca 43. sz. a. — Nyírlugoson Takács Jánosnál a helyszínen.

CZIGARETTAZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

"Kip kop"	08	"Riz"	14
"Tiszti"	10	"Parafás"	14
"Détibáb"	12	"Arany"	20
"Kolibri"	különlegesség 16 k.		

Kapható **HARMATHS** szivarkahüvely különlegességek foraktárában **Debrecen füvészkert u. 14.**

Boreczet kitűnő, jó házilag készített eladó literenként. Cím a kiadóba.

Mérlegképes könyvelő nős, igen megbízható pénzügyi, vagy más irodai állást keres Cím a kiadóban.

Kitűnően kepesített, kitűnő gyakorlatu tanító magánórakat ad, vizsgákra kitűnően felkészít felelősség mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Egy teljes fűszer boltberendezés hozzávaló merlegekkel, eladó. Vági Torók Bálint u. 24.

Két szobás lakást keres február 1-ére fiatal háza-pár.

Eladó lakás 2 szoba minden hozzátartozóval irodának vagy kis családnak **Hu. yadi-u 10** Értekezhe ni Seamdt zongora rakta-radon.

Olcsó tüzifa!

Törvény által előírt méret szerint:
 Hasábos fának üz, illetve 4 ürméter R. 32.—
 Dorongfának " " " " R. 28.—

Erdőipar társaság
Klebinder és Társa
 Monostorpályi-ut mentén (Közraktár mellett)

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32 "
1 liter csillár	36 "
1 liter amerikai csillár olaj	40 "

a legpontosabban eszközl

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.
 Volt Tereiféle üzlet Hatvan u 13. sz.
 Telefon 621.

Aláírási felhívás.

Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január hó elsejével

11-ik öt éves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melyre úgy a takarékoság, mint a család jövőjéről való gondoskodás ozeija egyszerre és könnyen ervényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítási rendszerbe beíratási díj és későbbi kamat nélküli bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre is igényt tarthatnak. Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb fevilágosítást nyújt
az Igazgatóság

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.
 Vásznon, kész fehérnemű.
 Női divatárak.
 :: Külön szőnyegosztály. ::

Óriási választék!

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Szép a Házunk

Hajdusági PEDRO-val

Elismert legjobb kávéporosság 2 hajdusági PEDRO-val nem avasodó színtartós növényi balzsamos anyagokból készült.

Katása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 40 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 3 kor. 15 fillér, hármadré utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyaszerkész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszervu” gyágyaszerár.
 Telefon 498 sz. Telefon 498 sz.

Van szerencsénk értesíteni, hogy társaságaink debreczeni főügyökségét, melynek működési köre az eddig is ahhoz beosztva volt Hajdu Szabolcs, Berég, Ugocsa, Szatmár, Máramaros, Szilágy megyékre és Szolnok megye tisztántulij részére terjed ki. **STEINER GÁBOR** és **HARTSTEIN KÁLMÁN** uraknak átadtuk, mely alkalmából kérjük a nagyérdemű biztosító közönséget, hogy új főügynökeinket becses bizalmával megtisztelni méltóztassák.

Teljes tisztelettel

A Bécsi biztosító társaság és Bécsi élet és járadék biztosító intézet magyarországi főigazgatósága.

Hivatkozva a Bécsi biztosító társaság és a Bécsi élet és járadék biztosító intézet magyarországi fiókigazgatóságának fenti értesítésére, van szerencsénk tudatni hogy hazánkban egynegyed század óta működő és olcsó díjtételei, valamint a biztosított felekkel szemben mindig tanusított előzőkeny eljárásánál fogva országszerte előnyösen ismert nevezett két társaság debreczeni főügyökségét átvettük és úgy az elemi, nevezetesen tűz-, jég-, betörés-, és üvegtörések elleni, mint az életbiztosítási ágazatokban szolgálatainkat a nagyérdemű közönségnek felajánljuk.

Főtörökvésűnk leendő biztoító feleink megelégedését minden tekintetben kiérdemelni, miért is tisztelettel kérjük, hogy intézetünket támogatásában részesíteni és bizalmával megtisztelni méltóztassák.

Kiváló tisztelettel

A Bécsi biztosító társaság és a Bécsi élet és járadék biztosító intézet debreczeni főügynöksége.
STEINER és HARTSTEIN.

Iroda: Piac-utca 72.